

UMOWA nr .....

zawarta w dniu ..... w Piotrkowie Trybunalskim, pomiędzy:

Powiatem Piotrkowskim, ul. J. Dąbrowskiego 7, 97-300 Piotrków Trybunalski, NIP 771-23-05-343, w imieniu którego działa Zarząd Dróg Powiatowych w Piotrkowie Trybunalskim, ul. Aleje 3 Maja 33, 97-300 Piotrków Trybunalski reprezentowaną przez:

Zbigniewa Starostę – Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Piotrkowie Trybunalskim, działającego z upoważnienia Zarządu Powiatu w Piotrkowie Trybunalskim
zwanym dalej „**Zamawiającym**”

a

*.....
z siedzibą .....

.....NIP.....REGON.....KRS

zwanym/ną w dalszej części umowy „**Wykonawcą**”,

(*w zależności od formy prowadzonej działalności gospodarczej)

na podstawie dokonanego przez Zamawiającego wyboru oferty Wykonawcy w trybie podstawowym w postępowaniu znak sprawy: DP-II.2200.5.2022 przeprowadzonym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 25) zwana dalej „ustawą Pzp”, o następującej treści:

Zamawiający i Wykonawca zwani dalej łącznie „**Stronami**”, a oddzielnie również „**Stroną**”.

§1

Przedmiot umowy

Przedmiotem niniejszej umowy jest wykonanie robót budowlanych w ramach zadania inwestycyjnego pn.:

„Rozbudowa obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej Nr 3915E w m. Gorzkowice, ul. Przedborska wraz z dojazdami”

***Inwestycja jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład:
Program Inwestycji Strategicznych***

Przedmiot zamówienia obejmuje rozbudowę obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej Nr 3915E w m. Gorzkowice, ul. Przedborska wraz z dojazdami na odcinku 1 300,83 mb wg projektu indywidualnego. Planowana inwestycja zlokalizowana jest w województwie łódzkim, powiat piotrkowski, gmina Gorzkowice na działkach o nr ewid. 938, 939/1, 939/2, 939/3, 1192 obręb Gorzkowice, i działce o nr 322 obr. Plucice

1. Zakres rzeczowy przedmiotu zamówienia obejmuje:

- a) dostosowanie parametrów przedmiotowej drogi do klasy technicznej "Z", w tym korektę
- b) geometrii i parametrów łuków poziomych i pionowych;
- c) poprawę geometrii skrzyżowań z drogami gminnymi;
- d) rozbiorke części istniejących warstw konstrukcji nawierzchni i wykonanie nowych
- e) dostosowaniem do klasy technicznej - Z, kategoria ruchu - KR3;
- f) rozbudowa obiektów mostowych w km: 0+031, 23m i 1+127,08 m;
- g) przebudowę istniejących chodników, poboczy;
- h) przebudowę, korektę zjazdów indywidualnych i zjazdów publicznych;
- i) poprawę systemu odwodnienia – odmulenie istniejących rowów przydrożnych;
- j) frezowanie istniejącej nawierzchni na drogach gminnych i powiatowej (włączenie w istniejące jezdnie asfaltowe);
- k) regulację wysokościową istniejących zaworów wodociągowych, gazowych, studni teletechnicznych i zasuw wodociągowych i gazowych;
- l) budowy kanału technologicznego;
- m) zabezpieczenie kolidujących z przedmiotową inwestycją następujących sieci uzbrojenia: - sieci energetyczna kablowa; - sieci wodociągowej, - sieci gazowej;
- n) wykonanie ściany oporowej (prefabrykowanych),
- o) wykonanie bariery segmentowej, przy ścianie oporowej;
- p) wycinka drzew i krzewów;

- q) wykonanie oznakowania poziomego i pionowego;
- r) zagospodarowanie terenów zielonych (niwelacja i obsianie terenu pasa drogowego).

Doprowadzenie istniejącej drogi powiatowej do parametrów odpowiadających klasie technicznej „Z” wymaga poszerzenia istniejącego pasa drogowego. W tym celu zostaną wykonane podziały i wykup działek przyległych.

2. Zestawienie powierzchni po rozbudowie

a) pow. jezdni asfaltobetonowej, po rozbudowie	8 420,00 m ² ;
b) pow. zjazdów indywidualnych i publicznych	1 636,00 m ² ;
c) pow. chodników z kostki betonowej:	3 049,00 m ² ;
d) pow. poboczy	959,00 m ² ;

3. Charakterystyczne parametry obiektu

- a) kategoria drogi - droga powiatowa nr 3915E;
- b) klasa techniczna drogi – droga powiatowa „Z”;
- c) długość planowanej rozbudowy – 1 300,83 mb;
- d) przekrój poprzeczny - jednojezdniowy o dwóch pasach (po jednym dla każdego kierunku);
- e) szerokość jezdni - 6,00 m;
- f) szerokość zjazdów indywidualnych - zróżnicowana; - skosy wyjazdowe - 1:1;
- g) szerokość pasa ruchu dróg - 2 x 3,00 m;
- h) spadek poprzeczny: jezdni - 2,0%; chodnika i ścieżki - 2,0%;
- i) pochylenie podłużne niwelety - dostosowane do aktualnej niwelety drogi.

4. Rozwiązania architektoniczno – konstrukcyjne

Konstrukcja jezdni:

- a) warstwa ścieralna z mieszanki mineralno – asfaltowej, AC 11S - 5 cm;
- b) warstwa wiążąca z mieszanki mineralno – asfaltowej AC 16W - 6 cm;
- c) podbudowa zasadnicza z betonu asfaltowego, AC 22P - 7 cm;
- d) warstwa wyrównawcza z kruszywa łamanego 0/31,5 mm - 5 cm;
- e) podbudowa pomocnicza z kruszywa łamanego 0/63,0 mm - 15 cm;

Konstrukcja jezdni na poszerzeniach:

- a) warstwa ścieralna z mieszanki mineralno – asfaltowej, AC 11S - 5 cm;
- b) warstwa wiążąca z mieszanki mineralno – asfaltowej AC 16W - 6 cm;
- c) podbudowa zasadnicza z betonu asfaltowego, AC 22P - 7 cm;
- d) warstwa wyrównawcza z kruszywa łamanego 0/31,5 mm - 5 cm;
- e) podbudowa pomocnicza z kruszywa łamanego 0/63,0 mm - 15 cm;
- f) warstwa ulepszonego podłoża z kruszywa stabilizowanego cementem C 1,5/2,0 – 10 cm.

Konstrukcja jezdni na obiekcie mostowym:

- a) warstwa ścieralna SMA 11 – 4 cm
- b) warstwa ochronna SMA/MA 11 – 4 cm
- c) papa SBS
- d) środek gruntujący
- e) istniejąca konstrukcja mostu

Konstrukcja zjazdu indywidualnego i publicznego:

- a) nawierzchnia z kostki betonowej – 8 cm
- b) podsypka cementowo – piaskowa 1:4 – 3 cm
- c) podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie 0/31,5 mm – 20 cm
- d) warstwa ulepszonego podłoża z kruszywa stabilizowanego cementem C 1,5/2,0 – 10 cm

Konstrukcja chodnika:

- a) nawierzchnia z kostki betonowej - 8 cm;
- b) podsypka cementowo – piaskowa 1:4 - 3 cm;
- c) podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie 0/31,5 mm - 20 cm;
- d) warstwa ulepszonego podłoża z kruszywa stabilizowanego cementem C 1,5/2,0 - 10 cm.

Konstrukcja pobocza, utwardzone kostką betonową:

- a) nawierzchnia z kostki betonowej - 8 cm;
- b) podsypka cementowo – piaskowa 1:4 - 3 cm;
- c) podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie 0/31,5 mm - 20 cm;
- d) warstwa ulepszonego podłoża z kruszywa stabilizowanego cementem C 1,5/2,0 - 10 cm.

Szczegółowy zakres inwestycji oraz wymagania jakościowe określa projekt budowlany, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych, przedmiary robót.

5. Po zakończeniu robót budowlanych Wykonawca, w imieniu Zamawiającego winien uzyskać decyzję właściwego organu nadzoru budowlanego na użytkowanie obiektu budowlanego, zgodnie z przepisami Prawa Budowlanego, (ostateczna decyzja właściwego organu nadzoru budowlanego o pozwoleniu na użytkowanie/dokument potwierdzający przyjęcie, zaświadczenie o braku sprzeciwu właściwego organu o zakończeniu budowy obiektu).

6. Wymagania ogólne

Realizacja robót związanych z niniejszą inwestycją musi zawsze odpowiadać wszystkim przepisom techniczno-budowlanym oraz prawnym na dzień realizacji zadania inwestycyjnego, zarówno dotyczących całości inwestycji, jak i samych technologii wykonywania prac. Szczególną uwagę należy zwrócić na przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska oraz ochrony przeciwpożarowej. Wykonawca na własny koszt zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących przepisów oraz wymogów władz samorządowych i administracyjnych.

Realizowana inwestycja winna spełniać wymagania określone w:

- przepisach techniczno-budowlanych (Prawo Budowlane),
- dokumentacji – Projekt Budowlany
- polskich normach, przenoszących normy europejskie, odnoszących się do infrastruktury technicznej,
- aprobatkach technicznych i innych dokumentach normujących wprowadzenie wyrobów do obrotu i stosowania w budownictwie,
- pozostałych obowiązujących normach i przepisach.

7. W skład dokumentacji opisującej przedmiot zamówienia wchodzi:

- a) Projekt budowlany rozbudowy obiektu mostowego w ciągu drogi powiatowej Nr 3915E w m. Gorzkowice, ul. Przedborska wraz z dojazdami
- b) Projekt budowy kanału technologicznego.
- c) Projekt organizacji ruchu.
- d) Przedmiar robót budowlanych.
- e) Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót.

8. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania przedmiotu umowy zgodnie z projektem budowlanym, zasadami wiedzy technicznej i sztuki budowlanej, obowiązującymi przepisami prawa oraz oddania przedmiotu niniejszej umowy Zamawiającemu w terminie w niej uzgodnionym.

9. Wykonawca oświadcza, że przed złożeniem oferty Zamawiającemu zapoznał się ze wszystkimi warunkami, które są niezbędne do wykonania przez niego przedmiotu umowy, a w szczególności projektem budowlanym, przedmiarem robót, specyfikacją istotnych warunków zamówienia, miejscem prowadzenia robót i warunkami ich wykonania. Wykonawca zapewnia, że prace będące przedmiotem niniejszej umowy będą realizowane przez przeszkolony personel, zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, odpowiednio do zakresu rzeczowego robót, zgodnie z przepisami prawa, zasadami BHP oraz zgodnie ze sztuką budowlaną i należytą starannością bez konieczności ponoszenia przez Zamawiającego jakichkolwiek dodatkowych kosztów.

10. Jeżeli Projekt budowlany – stanowiący opis przedmiotu zamówienia - wskazywałaby w swojej treści - znaki towarowe, patenty lub pochodzenie lub szczególnie proces, który charakteryzuje materiały lub urządzenia lub produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę – a Zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób, wówczas Zamawiający – zgodnie z zapisami art. 99 ustawy Pzp - dopuszcza oferowanie materiałów lub urządzeń równoważnych. Materiały lub urządzenia lub produkty lub usługi pochodzące od konkretnych producentów określają minimalne parametry jakościowe i cechy użytkowe, jakim muszą odpowiadać materiały lub urządzenia lub produkty lub usługi oferowane przez wykonawcę, aby zostały spełnione wymagania stawiane przez Zamawiającego. Materiały lub urządzenia lub produkty lub usługi pochodzące od konkretnych producentów stanowią wyłącznie wzorzec jakościowy przedmiotu zamówienia. Pod pojęciem „minimalne parametry jakościowe i cechy użytkowe” Zamawiający rozumie wymagania dotyczące materiałów lub urządzeń lub produktów lub usług zawarte w ogólnie dostępnych źródłach, katalogach, stronach internetowych producentów. Operowanie przykładowymi nazwami producenta ma jedynie na celu doprecyzowanie poziomu oczekiwań Zamawiającego w stosunku do określonego rozwiązania. Postępowanie się nazwami producentów/produktów ma wyłącznie charakter przykładowy.

Ponadto, zgodnie z art. 101 ust. 4 ustawy Pzp, opisując przedmiot zamówienia przez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, o których mowa w art. 101 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3, Zamawiający wskazuje, że dopuszcza rozwiązania równoważne w stosunku do opisywanych **a odniesieniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważne”**.

Oznacza to, że przewidziane przez wykonawcę do zastosowania na etapie realizacji robót materiały i urządzenia powinny spełniać parametry określone w dokumentacji przetargowej postępowania i nie powinny być gorsze od jej założeń (równe lub lepsze). Zamawiający dopuszcza wprowadzenie zamiany materiałów i urządzeń, pod warunkiem, że będą to zmiany korzystne dla Zamawiającego oraz zaakceptowane przez Zamawiającego, m.in.:

- powodujące obniżenie kosztu ponoszonego przez Zamawiającego na eksploatację i konserwację wykonanego przedmiotu umowy;

- powodujące poprawienie parametrów technicznych.

11. Zamawiający dopuszcza możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu umowy konieczności wykonania robót zamiennych w stosunku do projektu budowlanego w sytuacji, gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, zgodnego z zasadami wiedzy technicznej, wykonania przedmiotu umowy.
12. Zamawiający dopuszcza możliwość rezygnacji z wykonania części przedmiotu w sytuacji, gdy wykonanie tych robót będzie zbędne do prawidłowego, zgodnego z zasadami wiedzy technicznej, wykonania przedmiotu umowy i wykonania w zamian robót dodatkowych/zamiennych lub zmiany wynagrodzenia, zgodnie z zasadami określonymi w § 8 ust. 5 umowy.
13. Wykonawca w ciągu 7 dni od daty podpisania umowy przedłoży Zamawiającemu **kosztorys wykonawczy**, na podstawie którego Wykonawca dokonał wycenienia ceny ofertowej ryczałtowej. Kosztorys winien być wykonany w opcji „kalkulacja uproszczona” i obejmować podstawę wyceny, opis pozycji kosztorysowej, jednostkę obmiaru, ilość, cenę jednostkową i wartość pozycji. Ponadto Wykonawca wskaże ceny czynników cenotwórczych tj. cenę roboczo-godziny, Koszty pośrednie, Koszty zakupu, Zysk.

§ 2

Termin wykonania zamówienia

1. Wykonawca zobowiązany jest zrealizować przedmiot zamówienia w terminie **13 miesięcy, licząc od dnia 01.08.2022r.**
2. Określony powyżej termin wykonania Inwestycji oznacza oddanie do użytku gotowego przedmiotu umowy, potwierdzone stosownymi dokumentami, wydanymi przez właściwy organ nadzoru budowlanego – zgodnie z regulacjami przepisów Prawa budowlanego, zezwalającymi na użytkowanie obiektu. Za termin odebrania robót budowlanych uznaje się dzień podpisania protokołu odbioru końcowego dla wykonanego w całości przedmiotu umowy, obejmującego wykonanie, robót budowlanych oraz uzyskanie pozwolenia na użytkowanie obiektu.
3. Termin zakończenia zamówienia, o którym mowa w ust. 1 uważać się będzie za zachowany, jeżeli w tym terminie Wykonawca zgłosi Zamawiającemu w formie pisemnej przedmiot umowy do odbioru i w wyniku tego zgłoszenia zostanie dokonany odbiór w trybie określonym w § 10 umowy. Zamawiający ma prawo odmowy podpisania protokołu częściowego lub końcowego, w przypadku stwierdzenia wad istotnych w przedmiocie umowy.
4. Terminy wykonania poszczególnych etapów robót budowlanych określi Harmonogram rzeczowo-finansowy robót, wykonany przez Wykonawcę i zatwierdzony przez Zamawiającego

§ 3

Obowiązki Zamawiającego

1. Do obowiązków Zamawiającego należy:
  - a) Wprowadzenie i protokolarne przekazanie Wykonawcy terenu robót w terminie wynikającym z harmonogramu rzeczowo – finansowego, nie wcześniej niż przed dniem 01.08.2022r.
  - b) Przekazanie Wykonawcy Projektu Budowlanego i projektów branżowych.
  - c) Wyznaczanie terminów odbiorów częściowych, końcowego i ostatecznego. Odbiorów robót ulegających zakryciu i zanikających dokonuje w imieniu Zamawiającego Inspektor nadzoru inwestorskiego;
  - d) Odebranie przedmiotu Umowy po stwierdzeniu jego należytego wykonania;
  - e) Terminowa zapłata wynagrodzenia za wykonane i odebrane prace.

§ 4

Obowiązki Wykonawcy

1. Wykonawca zobowiązuje się do realizacji przedmiotu umowy zgodnie z jej postanowieniami, warunkami określonymi w Specyfikacji Warunków Zamówienia, wskazaniem nadzoru inwestorskiego, obowiązującymi warunkami technicznymi, normami branżowymi oraz przepisami ustawy – Prawo budowlane i innymi przepisami przewidzianymi dla tego rodzaju prac.
2. Wykonawca w ramach realizacji swoich obowiązków wynikających z niniejszej umowy zobowiązuje się w szczególności do:
  - a) Analizy i weryfikacji dokumentacji projektowej, przedmiarów a w razie wykrycia wad, które uniemożliwią prawidłowe wykonanie robót, niezwłocznego pisemnego powiadomienia o tym fakcie Zamawiającego,
  - b) Organizacji robót, która zapewni bezpieczeństwo osób przebywających na terenie budowy oraz terenach przylegających do terenu budowy
  - c) Terminowego wykonania przedmiotu umowy,
  - d) Przestrzegania przepisów prawa przy wykonywaniu robót budowlanych, zwłaszcza prawa budowlanego oraz bhp,
  - e) Przejęcia w wyznaczonym terminie od Zamawiającego terenu budowy.
  - f) Po przejściu terenu budowy Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za przejęty teren budowy oraz zaplecze budowy
  - g) Ponośnięcia kosztów zasilania w energię elektryczną, wodę oraz media technologiczne niezbędne do prowadzenia robót i zagospodarowania terenu **budowy oraz rozliczenia finansowego z użytkownikiem obiektu w sytuacji, kiedy Wykonawca będzie korzystał z mediów użytkownika obiektu (jeśli dotyczy);**
  - h) Kompleksowej obsługi geodezyjnej robót,
  - i) Usunięcia poza teren budowy na koszt wykonawcy, ze szczególnym zachowaniem przepisów ustawy o odpadach, materiałów z rozbiórki nie nadających się do wykorzystania oraz nadmiaru mas ziemnych. **Sposób postępowania z elementami podlegającymi rozbiórce a nadającymi się do dalszego wykorzystania, winien być uprzednio uzgodniony z Zamawiającym. Materiały z rozbiórki nie nadające się do ponownego użycia Wykonawca winien utylizować we własnym zakresie i na własny koszt.**
  - j) Zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie budowy oraz utrzymanie terenu budowy w odpowiednim stanie i porządku zapobiegającym ewentualnemu zagrożeniu bezpieczeństwa tych osób,
  - k) Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za szkody związane z realizacją Umowy, w szczególności za utratę dóbr materialnych, uszkodzenie ciała lub śmierć oraz ponosi odpowiedzialność za wybrane metody działań i bezpieczeństwo na terenie budowy;
  - l) Kompletowanie przez Wykonawcę wraz z postępem robót dokumentacji powykonawczej. Skompletowana dokumentacja powykonawcza zostanie przekazana Zamawiającemu podczas odbioru końcowego robót.
  - m) Opracowanie i zatwierdzenie na własny koszt projektu tymczasowej organizacji ruchu na czas wykonywania robót.
  - n) Wykonanie tymczasowego oznakowania oraz dbanie o jego stan techniczny
  - o) Usunięcie wszelkich wad i usterek stwierdzonych przez nadzór inwestorski w trakcie trwania robót w terminie nie dłuższym niż termin technicznie uzasadniony i konieczny do ich usunięcia;
  - p) Ponośnięcie wyłącznej odpowiedzialności za wszelkie szkody będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy, które to szkody Wykonawca zobowiązuje się pokryć w pełnej wysokości;
  - q) Posiadanie ubezpieczenia prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie realizowanym w ramach niniejszej umowy, przez okres co najmniej od daty podpisania umowy do czasu zakończenia robót i ich odbioru końcowego. Na każde żądanie Zamawiającego Wykonawca jest obowiązany okazać aktualną opłaconą polisę ubezpieczeniową lub inny dokument potwierdzający posiadanie aktualnego ubezpieczenia;
  - r) Wykonawca zobowiązany jest zapewnić wykonanie i kierowanie robotami objętymi umową przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia budowlane; **Osoby wskazane do pełnienia funkcji kierownika budowy/robót powinny przebywać na budowie w trakcie realizacji robót, którymi kierują, w celu zapewnienia skutecznego nadzoru;**
  - s) Wykonawca zobowiązuje się wyznaczyć do kierowania robotami (kierownik budowy i kierownik robót) i wykonywania przedmiotu umowy osoby spełniające wymagania określone w S.W.Z. oraz wskazane w Ofercie Wykonawcy;
  - t) Uczestniczenia w naradach technicznych budowy organizowanych przez zamawiającego,
  - u) Sporządzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, oznakowania dróg pożarowych, wyposażenia obiektu w niezbędny sprzęt pożarowy,
  - v) Oddania obiektu do użytkowania z przepisami Prawa budowlanego.

3. Wykonanie przedmiotu umowy z materiałów odpowiadających wymaganiom określonym w art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, okazania, na każde żądanie Zamawiającego lub Inspektora nadzoru inwestorskiego, deklaracji zgodności z polską normą lub aprobatą techniczną każdego używanego na budowie wyrobu; Wykonawca winien uzyskać dla przewidzianych do wbudowania materiałów i urządzeń akceptację Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Zamawiający dopuszcza zastosowanie materiałów i urządzeń innych niż podane w dokumentacji projektowej oraz zapewnienia parametrów nie gorszych niż określone w tej dokumentacji oraz dostosowanych pod względem rodzaju do przyjętych w projekcie rozwiązań funkcjonalnych i konstrukcyjnych a także pod warunkiem spełnienia tego samego poziomu technologicznego i jakościowego. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za jakość wykonywanych robót oraz za jakość zastosowanych do robót materiałów
4. W przypadku realizacji umowy przy udziale Podwykonawców, Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za jakość i terminowość robót wykonywanych przez Podwykonawców.
5. Wykonawca obowiązany jest do przestrzegania przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych w zakresie Personelu Wykonawcy, zwłaszcza prawa do godziwego wynagrodzenia i bezpiecznych warunków pracy i zobowiązania Podwykonawców do przestrzegania w/w przepisów we wspomnianym zakresie;

§ 5

Potencjał Wykonawcy

1. Wykonawca oświadcza, że w celu realizacji Umowy zapewni odpowiednie zasoby zawodowe - personel posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz wymagane uprawnienia, w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu Umowy, zgodnie ze złożoną Ofertą.
2. Wykonawca oświadcza, że posiada odpowiednie zdolności techniczne (wiedzę i doświadczenie) wymagane do realizacji robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
3. Wykonawca oświadcza, że dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi umożliwiającymi wykonanie przedmiotu Umowy.

§ 6

Harmonogram rzeczowo-finansowy

1. Wykonawca **do dnia zawarcia Umowy** zobowiązany jest sporządzić i przedłożyć Zamawiającemu **Harmonogram rzeczowo—finansowy**. Wykonawca we wskazanym powyżej terminie zobowiązany jest uzyskać zatwierdzenie harmonogramu rzeczowo-finansowego przez inspektora nadzoru inwestorskiego oraz Zamawiającego.
2. Harmonogram rzeczowo — finansowy będzie uwzględniał w szczególności:
  - a) kolejność, w jakiej Wykonawca zamierza prowadzić roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy; terminy wykonywania poszczególnych elementów zamówienia, daty rozpoczęcia i zakończenia prac składających się na przedmiot Umowy z podziałem na miesiące, ze wskazaniem dat i zakresu finansowego odbiorów częściowych i końcowego;
  - b) Harmonogram musi uwzględniać zakres prac w podziale na III transze płatności wynagrodzenia (2 częściowe i 1 końcową) - zgodnie z zasadami Programu – Rządowy Fundusz Polski Ład. Przewiduje się III płatności wynagrodzenia - I transza ze środków wkładu własnego Zamawiającego, pozostałe II transze ze środków z Programu Polski Ład.
  - c) zakres zadań powierzanych podwykonawcom ze wskazaniem wartości tych zadań – stanowią one górną granicę odpowiedzialności Zamawiającego w stosunku do Podwykonawców wykonujących daną część zamówienia, o której mowa w art. 647¹ § 3 Kodeksu cywilnego.
3. Wykonawca zobowiązany jest prowadzić roboty budowlane zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym robót. Harmonogram rzeczowo—finansowy może podlegać aktualizacji na wniosek każdej ze Stron Umowy. Aktualizacja harmonogramu wymaga zaakceptowania przez Zamawiającego.
4. Jeżeli faktyczny postęp robót z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy będzie obiektywnie zagrażał terminowi zakończenia robót lub określone terminowi zakończenia etapu robót, Wykonawca z przyczyn leżących po jego stronie nie dotrzyma terminu określonego w Harmonogramie rzeczowo-finansowym lub zająd inne istotne odstąpienia od Harmonogramu rzeczowo-finansowego, Wykonawca na żądanie Zamawiającego niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych, przedstawi Zamawiającemu **Program naprawczy**, który zamierza wprowadzić w celu przyspieszenia postępu robót i wywiązania się z niniejszej umowy.

§ 7

Kontrola jakości i ochrona środowiska

1. Wykonawca jest zobowiązany usuwać odpady z Terenu budowy z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 ze zm.).

2. Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia, na żądanie Zamawiającego, zgodnie z przepisami ustawy o odpadach informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami.
3. Wykonawca jest odpowiedzialny za bieżącą kontrolę jakości robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy i dostarczanych Materiałów.
4. Wszystkie Materiały, które będą użyte do realizacji przedmiotu zamówienia powinny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w Prawie Budowlanym oraz winny odpowiadać wymaganiom, określonym w dokumentacji projektowej.

§ 8

Wynagrodzenie i zapłata wynagrodzenia

1. Strony uzgadniają za wykonanie przedmiotu umowy określonego w § 1, **wynagrodzenie ryczałtowe** ustalone na podstawie formularza ofertowego, zgodnie ze złożoną ofertą Wykonawcy, w wysokości:

netto: ..... zł
(słownie: .....)
Plus podatek VAT wg obowiązujących przepisów
Podatek VAT wynosi ..... %, czyli ..... zł
(słownie: .....)
co stanowi wynagrodzenie w kwocie
brutto: ..... zł
(słownie: .....)

2. Wynagrodzenie ryczałtowe o którym mowa w ust 1. obejmuje wszystkie koszty związane z realizacją robót budowlanych objętych dokumentacją projektową oraz przedmiarem robót, w tym ryzyko Wykonawcy z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy, a także oddziaływania innych czynników mających lub mogących mieć wpływ na koszty. Ponadto wynagrodzenie ryczałtowe obejmuje koszty wszelkich robót przygotowawczych, porządkowych, organizacji i późniejszej likwidacji placu budowy, wszelkie koszty utrzymania zaplecza budowy, koszty organizacji ruchu na czas budowy, koszty zagospodarowania odpadów, obsługi geodezyjnej (w tym tyczenie, szkice/obmiary, obmiary powykonawcze, inwentaryzacja powykonawcza itp.), koszty związane z odbiorami robót, koszt wykonania dokumentacji powykonawczej, wszelkie koszty zorganizowania i utrzymania zaplecza budowy, uzyskania wszelkich dokumentów niezbędnych do uzyskania pozwolenia na użytkowanie oraz inne koszty wynikające z niniejszej umowy.
3. Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadzie ryzyka z tytułu oszacowania wszelkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy. Niedoszacowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określonego w ust. 1 niniejszego paragrafu.
4. Określona w ust. 1 kwota wynagrodzenia ryczałtowego stanowi zapłatę za całość robót w celu osiągnięcia oczekiwanego przez Zamawiającego rezultatu. Różnice pomiędzy przyjętymi przez Wykonawcę w ofercie przetargowej ilościami, cenami i przewidywanymi elementami, a faktycznymi ilościami, cenami i koniecznymi do wykonania elementami stanowią ryzyko Wykonawcy i obciążają go w całości.
5. **Rozliczenie wynagrodzenia za wykonane i odebrane roboty budowlane nastąpi zgodnie z warunkami wypłat dofinansowania w ramach Programu – Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Wykonawca otrzyma wynagrodzenie w ramach II i III transzy w terminach i na zasadach określonych w Programie Polski Ład**
6. **Zgodnie z zasadami Programu – Rządowy Fundusz Polski Ład – zapłata wynagrodzenia Wykonawcy Inwestycji może nastąpić w III transzach:**
  - a) I transza obejmuje wynagrodzenie w wysokości nie mniejszej niż 5% wartości całej inwestycji,
  - b) II transza obejmuje wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż 50 % kwoty dofinansowania z Programu Polski Ład
  - c) III transza w wysokości kwoty dofinansowania z Programu Polski Ład określonej w Promesie, pomniejszona o kwotę wypłaconą w II transzy.
7. Zgodnie ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie z Programu – Rządowy Fundusz polski Ład – dofinansowanie wynosi 9 405 000,00 zł, co stanowi 95 % wartości inwestycji
Jeśli wartość Umowy będzie wyższa niż zakładana we wniosku o dofinansowanie, wówczas ulegnie zwiększeniu udział własny Zamawiającego.
Jeśli wartość Umowy będzie niższa niż zakładana we wniosku o dofinansowanie, wówczas ulegnie zmniejszeniu dofinansowanie z Polskiego Ładu.
8. Rozliczenie pomiędzy Stronami nastąpi trzykrotnie:

- a) pierwszy odbiór częściowy po zakończeniu i odebraniu prac określonych i uzgodnionych przez strony w harmonogramie rzeczowo – finansowym, **obejmujący wartość I transzy** wypłaty wynagrodzenia (całkowity udział własny Zamawiającego)
  - b) drugi odbiór częściowy po zakończeniu i odebraniu prac określonych i uzgodnionych przez strony w harmonogramie rzeczowo – finansowym terminom, **obejmujący wartość II transzy** wypłaty wynagrodzenia (do 50% wartości środków z Programu Polski Ład).
  - c) Odbiór końcowy **w 2023 roku** po zakończeniu i odebraniu pozostałych prac określonych i uzgodnionych przez strony w harmonogramie rzeczowo – finansowym oraz uzyskaniu decyzji administracyjnej na użytkowanie obiektu, **obejmujący wartość III transzy** wypłaty wynagrodzenia (pozostałe środki z Programu Polski Ład)
9. Podstawą wystawienia faktur (częściowych i końcowej) będą zatwierdzone protokoły częściowe i protokół końcowy odbioru robót. Protokół częściowy i końcowy odbioru robót sporządzony będzie na podstawie zatwierdzonego kosztorysu powykonawczego – zakres prac zgodny z Harmonogramem Rzeczowo – Finansowym Robót.

Za termin zakończenia i odebrania robót uznaje się datę zatwierdzenia protokołów częściowych i protokołu końcowego odbioru robót.

10. W sytuacji, gdyby umowa została zmieniona, na podstawie § 16 Umowy oraz art. 455 ust. 1 ustawy Pzp, czyli w sytuacji wystąpienia robót zamiennych, robót dodatkowych lub robót niezbędnych do wykonania, ustala się następujące zasady ich zlecenia i rozliczania:

- a) Zlecenie może nastąpić po podpisaniu przez strony Aneksu zmieniającego umowę w tym zakresie. Podstawą do podpisania Aneksu będzie protokół konieczności, zatwierdzony przez Zamawiającego,
- b) Rozliczanie odbywało się będzie w oparciu o kosztorys wykonany według:
  - ryczałtowych cen jednostkowych robót wynikających z „kosztorysu wykonawczego”,
  - w przypadku braku takich cen robót w „kosztorysie wykonawczym” - zostaną one wyliczone w oparciu o wskaźniki cenotwórcze (Roboczogodzina, Koszty pośrednie, Koszty zakupu, Zysk), wskazane przez Wykonawcę do „kosztorysu wykonawczego”,
  - ceny czynników produkcji (sprzęt, materiały) zostaną ujęte jako nie wyższe niż średnie aktualne ceny z zeszytów SEKOCENBUDU dla województwa łódzkiego,
  - nakłady rzeczowe zostaną ustalone na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych, w przypadku braku odpowiednich cenników – wycena indywidualna Wykonawcy.

11. Strony ustalają, że faktury wystawiane będą na:

Nabywca: Powiat Piotrkowski, ul. Dąbrowskiego 7, 97-300 Piotrków Trybunalski, NIP 7712305343,

Odbiorca/Płatnik: Zarząd Dróg Powiatowych w Piotrkowie Trybunalskim, al. 3 Maja 33, 97-300 Piotrków Trybunalski

12. Wykonawca zobowiązany jest dokonywać należytej, terminowej zapłaty podwykonawcom oraz dalszym podwykonawcom, jak również kompletować i przekazywać Zamawiającemu dokumenty niezbędne do potwierdzenia regulowania należności podwykonawców oraz dalszych podwykonawców, o których mowa w art. 462, biorących udział w realizacji odebranych robót budowlanych.

13. Płatność będzie dokonana przelewem na wskazany przez Wykonawcę rachunek bankowy, w terminie do **35 dni** od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej i doręczonej faktury na podstawie zatwierdzonego protokołu odbioru częściowego lub końcowego bez uwag.

Zgodnie z zasadami Programu – Rządowy Fundusz Polski Ład – zapłata wynagrodzenia Wykonawcy inwestycji w całości nastąpi po wykonaniu inwestycji w terminie nie dłuższym niż 35 dni od dnia odbioru inwestycji przez Zamawiającego.

Płatność zostanie dokonana na podstawie faktury na konto Wykonawcy, do którego bank otworzył tzw. rachunek VAT. Wykonawca oświadcza, że wskazany przez niego na fakturze numer rachunku bankowego, na który będą dokonywane płatności został zgłoszony do urzędu skarbowego oraz widnieje w wykazie podatników VAT publikowanym przez Krajową Izbę Skarbową na stronie Ministerstwa Finansów.

14. Za nieterminowe płatności faktur, Wykonawca ma prawo naliczyć odsetki ustawowe za opóźnienie.

§ 9

Przedstawiciele stron

1. Przedstawicielem Wykonawcy będzie: ....., tel. ....
kierownik budowy – .....
Nr uprawnień .....
2. Przedstawiciel Zamawiającego: ....., tel. ....
3. Inspektor nadzoru przy robotach drogowych - .....
Nr uprawnień .....
- Inspektor nadzoru konserwatorskiego (fakultatywnie).....
Nr uprawnień .....

§ 10 Odbiory

1. Strony zgodnie postanawiają, że będą stosowane następujące rodzaje odbiorów robót:
  - a) Odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu,
  - b) Odbiory częściowe (przeprowadzone zgodnie z Harmonogramem Rzeczowo – Finansowym)
  - c) Odbiór końcowy (przeprowadzany po wykonaniu wszystkich robót budowlanych i uzyskaniu decyzji na użytkowanie obiektu),
  - d) Odbiór ostateczny (pogwarancyjny).
2. Odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu, dokonywane będą przez Inspektora nadzoru inwestorskiego. Roboty wykonywane w na terenie objętym nadzorem konserwatorskim będą odbierane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego i Inspektora nadzoru konserwatorskiego. Wykonawca winien zgłaszać gotowość do odbiorów, o których mowa wyżej, wpisem do Dziennika budowy z odpowiednim wyprzedzeniem umożliwiającym podjęcie działań przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
3. Wykonawca zawiadomi Zamawiającego na piśmie o osiągnięciu gotowości do odbioru częściowego lub końcowego po wykonaniu robót budowlanych, z potwierdzającą adnotacją Inspektora nadzoru w dzienniku budowy.
4. Wraz z zgłoszeniem do odbioru częściowego Wykonawca przekaże zamawiającemu następujące dokumenty:
  - a) **oświadczenie kierownika budowy**, że wbudowane materiały są zgodne z obowiązującymi normami lub aprobatami, deklaracjami i zostały dopuszczone do stosowania w budownictwie,
  - b) dokumenty (**atesty, certyfikaty, aprobaty techniczne**) potwierdzające, że wbudowane wyroby budowlane są zgodne z art. 10 ustawy Prawo budowlane (opisane i ostemplowane przez Kierownika robót oraz potwierdzone przez Inspektora Nadzoru),
  - c) **rozliczenie częściowe budowy**, z podaniem wykonanych elementów, ich ilości i wartości, kosztorys powykonawczy).
5. Wraz ze zgłoszeniem do odbioru końcowego Wykonawca przekaże Zamawiającemu następujące dokumenty:
  - a) Operat geodezyjny powykonawczy w 2 egz. w wersji papierowej.
  - b) dokumentację powykonawczą obiektu wraz z naniesionymi ewentualnymi zmianami dokonanymi w trakcie budowy, potwierdzonymi przez kierownika budowy, inspektora nadzoru **ze stwierdzeniem, że zmiany te są nieistotne w rozumieniu zapisów Prawa budowlanego**. Za zmiany wprowadzone bez wiedzy Zamawiającego odpowiada wyłącznie Wykonawca.
  - c) wymagane dokumenty gwarancyjne (a w szczególności **Karta gwarancyjna**, której zapisy winny być zatwierdzone przez Zamawiającego) i inne dokumenty wymagane stosownymi przepisami,
  - d) **oświadczenie kierownika budowy** o zgodności wykonania robót z projektem budowlanym, przedmiarem robót, obowiązującymi przepisami i normami oraz warunkami realizacji zamówienia,
  - e) **oświadczenie kierownika budowy**, że wbudowane materiały są zgodne z obowiązującymi normami lub aprobatami i zostały dopuszczone do stosowania w budownictwie,
  - f) dokumenty (**atesty, certyfikaty, aprobaty techniczne**) potwierdzające, że wbudowane wyroby budowlane są zgodne z art. 10 ustawy Prawo budowlane (opisane i ostemplowane przez Kierownika robót oraz potwierdzone przez Inspektora Nadzoru),
  - g) rozliczenie końcowe budowy, z podaniem wykonanych elementów, ich ilości i wartości, (**kosztorys powykonawczy**),
  - h) rozliczenie materiałów rozbiórkowych przeznaczonych do odzysku na potrzeby Zamawiającego (*jeżeli dotyczy*).
  - i) przedłożenie, uzyskanej w imieniu Zamawiającego, od właściwego organu nadzoru budowlanego decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu/dokumentu potwierdzającego przyjęcie bez sprzeciwu zawiadomienia właściwego organu o zakończeniu rozbudowy drogi
6. Zamawiający wyznaczy i rozpocznie czynności odbioru końcowego w terminie do 10 dni roboczych od daty zawiadomienia go o osiągnięciu gotowości do odbioru końcowego.
7. Odbiór częściowy lub końcowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inspektora nadzoru inwestorskiego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
8. Z czynności odbiorowych zostanie sporządzony protokół, który zawierać będzie wszystkie ustalenia i zalecenia poczynione w trakcie odbioru

9. Jeżeli w toku czynności odbiorowych zostanie stwierdzone, że przedmiot odbioru nie osiągnął gotowości do odbioru z powodu nie zakończenia robót lub jego wadliwego wykonania, Zamawiający przerwie czynności odbiorowe i wezwie Wykonawcę do usunięcia stwierdzonych wad.
10. Jeżeli w toku czynności odbioru całości robót zostaną stwierdzone wady, Zamawiającemu będą przysługiwały następujące uprawnienia:
  - 1) W przypadku wad nieistotnych, które nie uniemożliwiają użytkowania obiektu, nadających się do usunięcia, Zamawiający dokona odbioru przedmiotu umowy, jednocześnie wyznaczając termin na usunięcie wad,
  - 2) W przypadku wad istotnych nie nadających się do usunięcia Zamawiający może:
    - a) Jeżeli wady umożliwiają korzystanie z rzeczy zgodnie z przeznaczeniem, dokonać odbioru i obniżyć wynagrodzenie Wykonawcy odpowiednio do utraconej wartości użytkowej, estetycznej i technicznej,
    - b) Jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający wyznaczy Wykonawcy odpowiedni termin, a po jego upływie, w przypadku dalszego niewykonania umowy prawidłowo lub nieprzystąpienia do jej wykonania – Zamawiający ma prawo do odstąpienia od umowy i zlecenia wykonania czynności zastępczej przez inny podmiot na koszt Wykonawcy. W przypadku wykonania przedmiotu umowy po wezwaniu Wykonawcy do prawidłowego wykonania robót potwierdzonego protokołem odbioru, Wykonawca pozostaje w opóźnieniu z realizacją zamówienia, w związku z czym Zamawiającemu przysługuje kara umowna za nieterminowe wykonanie umowy.
  - 3) W przypadku wad istotnych nadających się do usunięcia, Zamawiający wyznaczy termin na ich usunięcie i do chwili usunięcia nie dokona odbioru przedmiotu umowy. W tej sytuacji do czasu usunięcia wad potwierdzonego protokołem odbioru Wykonawca pozostaje w zwłoce z realizacją zamówienia.
  - 4) W razie nie usunięcia przez Wykonawcę ujawnionych wad wykonanych robót w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie, Zamawiający może zlecić ich usunięcie innemu podmiotowi na koszt i ryzyko Wykonawcy. W razie powierzenia poprawienia i dokończenia robót osobie trzeciej, Wykonawca zobowiązany jest do pokrycia wszelkich kosztów z tym związanych i wyraża zgodę na ich potrącenie z należnego mu wynagrodzenia, a jeżeli będzie ono niewystarczające, zobowiązany jest zwrócić brakującą kwotę na konto Zamawiającego w terminie 7 dni od daty otrzymania wystąpienia Zamawiającego w tej sprawie.
11. **Zamawiający zobowiązany jest do dokonania lub odmowy dokonania odbioru przedmiotu umowy w terminie 20 dni od dnia wezwania go przez Wykonawcę do przystąpienia do odbioru. Kwestia podpisania protokołu odbioru albo odmowy jego podpisania wynika z istotności wad przedmiotu umowy.**
12. Za dzień faktycznego Odbioru końcowego uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli Stron Umowy Protokołu odbioru końcowego robót.
13. W przypadku stwierdzenia w trakcie odbioru wad lub usterek, Zamawiający może odmówić odbioru do czasu ich usunięcia a Wykonawca usunie je na własny koszt w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego.
14. W razie nie usunięcia w ustalonym terminie przez Wykonawcę wad i usterek stwierdzonych przy odbiorze końcowym, w okresie gwarancji oraz przy przeglądzie gwarancyjnym, Zamawiający jest upoważniony do ich usunięcia na koszt Wykonawcy.
15. Odbiór ostateczny po okresie rękojmi i gwarancji (pogwarancyjny)

§ 11

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Strony potwierdzają, że przed zawarciem umowy Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% wynagrodzenia ofertowego (ceny ofertowej brutto), o którym mowa w § 8 ust. 1, tj.: ..... zł (słownie: .....) w formie: .....
2. Zabezpieczenie musi zostać wniesione przez wykonawcę jednocześnie na okres realizacji umowy wraz z okresem rękojmi za wady i gwarancji. Zamawiający nie dopuszcza wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy tylko na czas realizacji umowy. W przypadku wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy jedynie na czas realizacji umowy bez uwzględnienia zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady i gwarancji, Zamawiający zastrzega sobie możliwość odstąpienia od podpisania umowy z wybranym wykonawcą, a w ślad za tym dokonania wyboru następnej w kolejności najkorzystniejszej oferty.
3. Zamawiający zwraca 70% zabezpieczenia w terminie **30 dni** od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane.
4. Zamawiający pozostawi 30% wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji na **okres ..... lat.**

5. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy służy również do pokrycia kosztów robót wykonanych zastępczo przez innego Wykonawcę, gdy Wykonawca jako strona umowy, robót tych nie wykona lub wykona je nienależycie

§ 12

Kary umowne

1. Strony ustalają odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu umowy w formie kar umownych
2. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
  - a) Za zwłokę Wykonawcy w stosunku do terminu wykonania robót budowlanych - w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto, określonego w § 8 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia (termin zakończenia robót i wykonania umowy określono w § 2 niniejszej umowy),
  - b) Za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych w okresie gwarancji i rękojmi – w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto, określonego w § 8 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia liczonego od dnia wyznaczonego na usunięcie wad,
  - c) **w przypadku odstąpienia lub rozwiązania umowy przez Wykonawcę lub Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy** (np. w przypadku zagrożenia z winy Wykonawcy niedotrzymania terminu realizacji umowy, w przypadku nie przystąpienia przez Wykonawcę do realizacji umowy) – w wysokości 20% wynagrodzenia brutto, określonego w § 8 ust. 1,
3. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne z tytułu:
  - a) Braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w wysokości 0,1% umownego wynagrodzenia brutto określonego w § 8 ust. 1 za każdy dzień zwłoki, wynikający z zawartej umowy z podwykonawcą
  - b) Nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany - w trybie § 14 niniejszej umowy - w wysokości 5.000 zł za każdy przypadek,
  - c) Nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany - w trybie § 14 niniejszej umowy - w wysokości 5.000 zł za każdy przypadek,
  - d) Braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty, zgodnie z art. 464 ust. 10 ustawy Pzp - sprzecznego z zapisami § 14 niniejszej umowy, w wysokości 0,5% umownego wynagrodzenia brutto określonego w § 8 ust. 1 za każdy dzień zwłoki, liczony od dnia wskazanego przez Zamawiającego na usunięcie zastrzeżeń
  - e) w wypadku ujawnienia niespełnienia wymogu zatrudnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności bezpośrednio związane z realizacją przedmiotu zamówienia na terenie budowy, o których mowa w § 17 umowy – w wysokości 5.000 zł za każdy pojedynczy stwierdzony przypadek niezatrudnienia osoby na podstawie umowy o pracę
4. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne za odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego w wysokości 20% wynagrodzenia brutto, określonego w § 8 ust. 1, z wyłączeniem odstąpienia na podstawie art. 456 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
5. **Zamawiającemu przysługuje prawo do kumulacji kar umownych z różnych tytułów. Łączna wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony, nie może przekroczyć 30% wartości łącznego wynagrodzenia netto, określonego w § 8 ust. 1**
6. W przypadku, gdyby kary umowne nie pokryły wysokości powstałej szkody, Zamawiający zastrzega sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego przekraczającego wysokość naliczonych kar umownych na zasadach ogólnych.
7. Zamawiający uprawniony jest do potrącenia kar umownych z wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy bez osobnego wezwania, chyba że przepisy prawa zakazują potrącenia. W przypadku braku złożenia oświadczenia o potrąceniu lub niemożliwości jego dokonania, termin zapłaty naliczonej kary umownej wynosi 7 dni roboczych od dnia doręczenia Wykonawcy pisemnego wezwania do zapłaty wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienia od uchybienia terminowi płatności.
8. Zamawiający ma prawo potrącić naliczone kary umowne z tytułu odstąpienia od umowy z wniesionego przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy, chyba że byłoby to sprzeczne z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.
9. **Wykonawca nie może zbywać ani przenosić na rzecz osób trzecich praw i wierzytelności powstałych w związku z realizacją niniejszej umowy bez zgody Zamawiającego.**
10. Zapłata kary przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z płatności należnej Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z Umowy.

Umowne prawo odstąpienia od umowy

1. Zamawiający ma prawo odstąpić od Umowy w przypadkach przewidzianych w niniejszej Umowie oraz zgodnie z właściwymi przepisami ustaw: Prawo zamówień publicznych i Kodeks cywilny
2. Zamawiający jest uprawniony do odstąpienia od Umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o okoliczności uzasadniającej odstąpienie, jeżeli:
  - a) Wykonawca z przyczyn zawinionych nie wykonuje Umowy lub wykonuje ją nienależycie i pomimo pisemnego wezwania Wykonawcy do podjęcia wykonywania lub należytego wykonywania Umowy w wyznaczonym, uzasadnionym technicznie terminie, nie zadośćuczyni żądaniu Zamawiającego,
  - b) Wykonawca bez uzasadnionej przyczyny przerwał wykonywanie robót i przerwa ta trwa dłużej niż 10 dni i pomimo dodatkowego pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął ich w wyznaczonym terminie,
  - c) Wykonawca z przyczyn zawinionych nie przystąpił do przejęcia Terenu budowy albo nie rozpoczął robót albo pozostaje w zwłóce z realizacją robót tak dalece, że wątpliwe jest dochowanie Terminu zakończenia robót,
  - d) Wykonawca nie realizuje zaakceptowanego przez Zamawiającego Programu naprawczego, pomimo pisemnego wezwania do realizacji jego postanowień,
  - e) Wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić podstawowemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu,. W takim wypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części umowy;
3. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od umowy, jeżeli Zamawiający:
  - a) Nie wywiązuje się z obowiązku zapłaty prawidłowo wystawionej faktury VAT mimo dodatkowego wezwania - w terminie 1 miesiąca od upływu terminu zapłaty, określonego w niniejszej umowie;
  - b) Odmawia bez wskazania przyczyny odbioru robót lub podpisania protokołu odbioru - w terminie 1 miesiąca od dnia upływu terminu na dokonanie przez Zamawiającego odbioru robót lub od dnia odmowy Zamawiającego podpisania protokołu odbioru;
4. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy również w przypadku, gdy:
  - a) Zostanie ogłoszona w stosunku do Wykonawcy upadłość, likwidacja lub zostanie ustanowiony dla niego zarządca przymusowy;
  - b) Zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy;
  - c) **Wykonawca nie przedłużył ważności wygasającego zabezpieczenia należytego wykonania umowy**
  - d) **Zamawiający stwierdził uporczywe naruszanie wymogu zatrudniania Pracowników realizujących zamówienie na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy.**
5. Odstąpienie od umowy, o którym mowa w ust. 1-4, powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.
6. Jeżeli Wykonawca będzie wykonywał przedmiot umowy wadliwie, sprzecznie z umową, z nieuzasadniającymi przerwami, Zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonywania umowy i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin; po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Zamawiający może od umowy odstąpić.
7. W przypadku odstąpienia od Umowy Wykonawca niezwłocznie wstrzyma i zabezpieczy roboty. Następnie Inspektor nadzoru i Wykonawca dokonają inwentaryzacji robót, będącej podstawą do ich rozliczenia na zasadach określonych w Umowie.
8. Wykonawca udziela rękojmi i gwarancji jakości w zakresie określonym w Umowie na część zobowiązania wykonaną przed odstąpieniem od Umowy.
9. W przypadku odstąpienia od Umowy, Wykonawca ma obowiązek:
  - a) natychmiast wstrzymać wykonywanie robót, poza mającymi na celu ochronę życia i własności i zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym oraz zabezpieczyć Teren budowy i opuścić go najpóźniej w terminie wskazanym przez Zamawiającego,
  - b) przekazać znajdujące się w jego posiadaniu dokumenty, w tym należące do Zamawiającego, urzędzenia, materiały i inne prace, za które Wykonawca otrzymał płatność oraz inną, sporządzoną przez niego lub na jego rzecz dokumentację, najpóźniej w terminie wskazanym przez Zamawiającego.
10. W terminie 10 dni roboczych od daty odstąpienia od Umowy, Wykonawca zgłosi Zamawiającemu gotowość do odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających. W przypadku niezgłoszenia w tym terminie gotowości do odbioru, Zamawiający ma prawo przeprowadzić odbiór jednostronny i zabezpieczyć obiekt na koszt Wykonawcy.
11. W przypadku odstąpienia od Umowy przez Zamawiającego Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie zorganizować usunięcie sprzętu i robót tymczasowych na swój koszt i ryzyko. W przypadku niewypełnienia przez Wykonawcę powyższego obowiązku, Zamawiający uprawniony jest do usunięcia sprzętu i robót tymczasowych na koszt i ryzyko Wykonawcy.
12. Wykonawca ma obowiązek zastosowania się do zawartych w oświadczeniu o odstąpieniu poleceń Zamawiającego dotyczących ochrony własności lub bezpieczeństwa robót.

13. Wykonawca w terminie określonym przez zamawiającego zobowiązany jest do dokonania i dostarczenia Zamawiającemu inwentaryzacji robót według stanu na dzień odstąpienia.
14. Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie za roboty wykonane do dnia odstąpienia według cen ujętych w kosztorysie wykonawczym, pomniejszone o roszczenia Zamawiającego z tytułu kar umownych oraz ewentualne roszczenia o obniżenie ceny na podstawie rękojmi i gwarancji lub inne roszczenia odszkodowawcze.
15. Koszty dodatkowe poniesione na zabezpieczenie robót i Terenu budowy oraz wszelkie inne uzasadnione koszty związane z odstąpieniem od Umowy ponosi Strona, która jest winna odstąpienia od Umowy.

§ 14

Umowy o podwykonawstwo

1. Wykonawca – zgodnie z oświadczeniem zawartym w ofercie wykona osobiście przedmiot umowy, za wyjątkiem robót w zakresie ....., które zostaną wykonane przy udziale podwykonawcy/ów, na którego zasoby Wykonawca powołał się na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 ustawy Pzp, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu.
2. W przypadku zmiany lub rezygnacji z Podwykonawcy, na którego zasoby Wykonawca powołał się na zasadach określonych w art. 118 ust. 1 ustawy Pzp, w celu spełnienia warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż Podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powołał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia
3. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień kształtujących prawa i obowiązki podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między zamawiającym a wykonawcą.
4. Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego pełną odpowiedzialność za wszelkie działania lub zaniechania Podwykonawcy a także dalszych Podwykonawców, jak za własne. Wykonanie prac w podwykonawstwie nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za wykonanie obowiązków wynikających z umowy i obowiązujących przepisów prawa.
5. Umowa z Podwykonawcą, a także umowa między Podwykonawcą a dalszy, Podwykonawcą wymaga formy pisemnej, pod rygorem nieważności.
6. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane, do przedłożenia Zamawiającemu projektu tej umowy, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem.
7. Zamawiającemu w terminie 7 dni, od dnia otrzymania projektu umowy lub jej zmiany, o której mowa w ust. 6 niniejszego paragrafu, przysługuje prawo do zgłoszenia w formie pisemnej zmiany do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w szczególności w następujących przypadkach:
  - a) określenia terminu zapłaty wynagrodzenia dłuższego niż 30 dni od doręczenia Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku za wykonane roboty budowlane;
  - b) gdy termin realizacji robót budowlanych określonych projektem jest dłuższy niż przewidywany umową z Zamawiającym;
  - c) nie spełnia ona wymagań określonych w dokumentach zamówienia
  - d) w przypadku, gdy wartość robót wykonywanych w ramach podwykonawstwa przekracza wartość udzielonego Wykonawcy w tym zakresie zamówienia;
  - e) zawiera ona postanowienia niezgodne z art. 463 ustawy Pzp (wskazane w ust. 3 niniejszego paragrafu).
8. Niezgłoszenie w terminie wskazanym w pkt 7 niniejszego paragrafu zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
9. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od jej zawarcia
10. Zamawiającemu w terminie 7 dni, od dnia otrzymania umowy, o której mowa w pkt 9 niniejszego paragrafu, przysługuje prawo do zgłoszenia w formie pisemnej sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadkach wskazanych w pkt 7 niniejszego paragrafu. Niezgłoszenie sprzeciwu we wskazanym powyżej terminie do przedłożonej umowy o podwykonawstwo uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
11. W przypadku umów, których przedmiotem są roboty budowlane, Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia,

z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez Zamawiającego w dokumentach zamówienia. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000 zł.

12. W przypadku o którym mowa w pkt 11 niniejszego paragrafu, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż 30 dni od doręczenia Wykonawcy, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
13. Do wprowadzania zmian umowy o podwykonawstwo stosuje się odpowiednio zapisy pkt 6-12 niniejszego paragrafu.
14. Przystąpienie do realizacji robót budowlanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę może nastąpić wyłącznie po akceptacji umowy o podwykonawstwo przez Zamawiającego.
15. **Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia wraz z fakturą dowodu dotyczącego zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom. Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia do czasu przedłożenia przez Wykonawcę stosownych dokumentów. Wstrzymanie płatności z tego tytułu nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek. Jeżeli Wykonawca realizował zamówienie samodzielnie, jest zobowiązany dołączyć do składanej faktury oświadczenie, że zrealizował zamówienie bez udziału Podwykonawców.**
16. W przypadku umów, których przedmiotem są roboty budowlane, Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o Podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi lub dostawy, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę.
17. Do sposobu i terminu zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy będą miały zastosowanie przepisy art. 465 ustawy Pzp.
18. Odpowiedzialność Zamawiającego wobec Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy z tytułu płatności bezpośrednich jest ograniczona wyłącznie do wysokości kwoty należności wynikającej z niniejszej Umowy.
19. Do zasad odpowiedzialności Zamawiającego, Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy z tytułu wykonanych robót budowlanych stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy Pzp nie stanowią inaczej.
20. Inspektor nadzoru inwestorskiego może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia Podwykonawcy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa określonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, nie dają rękojmi należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy robót budowlanych, nie dają gwarancji dotrzymania terminów realizacji robót budowlanych lub w przypadku, gdy podwykonawca narusza przepisy bhp lub postanowienia niniejszej umowy.
21. **Podwykonawca jest zobowiązany do realizacji zadania zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy, w szczególności w zakresie dotyczącym zatrudniania Pracowników na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy**

§ 15

Gwarancja jakości i uprawnienia z tytułu rękojmi

1. Strony postanawiają, że odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu rękojmi za wady fizyczne każdego z elementów przedmiotu umowy wynosi ..... lat, licząc od dnia odbioru końcowego całego przedmiotu umowy. Do rękojmi stosuje się przepisy kodeksu cywilnego oraz zapisy niniejszej umowy.
2. Wykonawca udziela na wykonany przedmiot umowy gwarancji na okres ..... lat (zgodnie z ofertą) za wady fizyczne każdego z elementów przedmiotu umowy, licząc od dnia odbioru końcowego całego przedmiotu umowy.
3. Zamawiający, wedle swojego wyboru, może korzystać z uprawnień przysługujących mu z rękojmi lub gwarancji.
4. Wykonawca odpowiada wobec Zamawiającego zarówno z gwarancji jak i rękojmi za cały przedmiot umowy, w tym także za części realizowane przez podwykonawców, dalszych podwykonawców lub inne osoby i podmioty działające w imieniu i na rzecz Wykonawcy.
5. O wykryciu wady Zamawiający obowiązany jest zawiadomić Wykonawcę na piśmie lub pocztą elektroniczną, (na adres e-mail Wykonawcy) jednocześnie podając termin i miejsce oględzin obiektu.
6. W wyniku dokonania oględzin sporządzony zostanie stosowny protokół. Termin usunięcia wad(y) zostanie wyznaczony przez Zamawiającego, nie krótszy niż 7 dni. W przypadku niestawiennictwa na oględzinach Wykonawcy, Zamawiający sporządzi protokół jednostronnie i prześle jego treść na adres Wykonawcy wskazany w umowie.
7. Usunięcie wad(y) winno być stwierdzone protokolarnie.

8. Wykonawca nie może odmówić usunięcia powstałych wad(y) bez względu na koszty, jakie będzie musiał ponieść. W przypadku, gdy Wykonawca odmówi usunięcia wad(y), Zamawiający ma prawo zlecić usunięcie tych wad(y) osobie trzeciej na koszt i ryzyko Wykonawcy. Zamawiający może dochodzić tych kosztów niezwłocznie po ustaleniu ich wysokości i przed ich rzeczywistą zapłatą. Wykonanie zastępcze nie wymaga uzyskania upoważnienia sądowego oraz nie zwalnia z odpowiedzialności za opóźnienie, które powstało. Jednocześnie Wykonawca przyjmuje na siebie odpowiedzialność z tytułu gwarancji i rękojmi na warunkach określonych w umowie za wykonane przez podmiot trzeci prace zastępcze i użyte do nich materiały i urządzenia.
9. Jeżeli Wykonawca nie będzie wywiązywał się z obowiązków wynikających z gwarancji lub z rękojmi za wady, Zamawiający zleci realizację zastępczą innemu podmiotowi, a zapłatę pokryje ze środków wniesionych na zabezpieczenie należytego wykonania umowy.
10. W przypadku, gdy koszty realizacji zastępczej przekroczą wartość zabezpieczenia, Zamawiający będzie dochodził od Wykonawcy kwoty uzupełniającej do wysokości rzeczywiście poniesionych kosztów.
11. Zamawiający ma prawo dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi także po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, jeżeli przed upływem tego terminu zawiadomił Wykonawcę o wadach.
12. Termin gwarancji ulega przedłużeniu o czas wykonywanych napraw i usuwania usterek.
13. **W terminie 14 dni roboczych** przed upływem terminu gwarancji Zamawiający będzie mógł przystąpić do czynności odbioru ostatecznego, mającego na celu ustalenie stanu wykonanych robót i usuniętych wad powstałych w okresie gwarancji.
14. W przypadku niestawienia się Wykonawcy w terminie wskazanym w ust. 14 niniejszego paragrafu, Zamawiający może dokonać jednostronnego odbioru ostatecznego i przesłać treść protokołu na adres Wykonawcy wskazany w umowie.
15. **Deklarowany okres gwarancji obejmuje wszelkie roboty, materiały i urządzenia użyte do realizacji zamówienia niezależnie od okresu udzielanego Wykonawcy przez producenta.**

§ 16

Zmiana umowy

1. Zakazuje się wprowadzania istotnych zmian zawartej umowy, jeżeli powodują one, że charakter umowy zmienia się w sposób istotny w stosunku do pierwotnej umowy – okoliczności wskazane w art. 454 ustawy Pzp. Istotna zmiana wymaga przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia.
2. Zamawiający przewiduje możliwość wprowadzenia zmian umowy bez przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie zamówienia w okolicznościach wskazanych w art. 455 ustawy Pzp.
3. Zmiany zawartej umowy następują w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, za zgodą stron Umowy.
4. Wszystkie zmiany w umowie z zakresu robót dodatkowych, zamiennych i zaniechanych wykonywane będą na podstawie protokołu konieczności, zatwierdzonego przez Zamawiającego oraz po zawarciu aneksu do umowy.
5. Zmiana terminu realizacji zamówienia może nastąpić wskutek następujących okoliczności;
  - siły wyższej,
  - zjawisk atmosferycznych niebędących siłą wyższą,
  - zagrożenia epidemicznego,
  - ograniczeń wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa lub decyzji organów administracji rządowej lub samorządowej, zmian w przepisach prawa,
  - działania lub zaniechania organów władzy publicznej lub instytucji, w tym zmiany urzędowych interpretacji przepisów dotyczących wykonywania lub finansowania robót budowlanych,
  - wstrzymania realizacji umowy przez Zamawiającego,
  - warunków odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej, w szczególności istnienia podziemnych urządzeń, instalacji, obiektów infrastrukturalnych, budowli, itp.
  - przerwy w wykonywaniu robót budowlanych wskutek zdarzeń niemożliwych do przewidzenia w chwili zawarcia umowy,
  - wprowadzenia w trybie nadzoru autorskiego zmian w dokumentacji projektowej w celu wykonania robót budowlanych,
  - konieczności usunięcia błędów lub wprowadzenia zmian w dokumentacji projektowej,
  - wykonania robót zamiennych lub dodatkowych, bez których nie można wykonać prawidłowo zamówienia, jeżeli ich wykonanie wstrzymuje lub wydłuża wykonanie robót budowlanych,
  - utrudnień w nabyciu wyrobów budowlanych lub jednostek sprzętowych niezbędnych do wykonania robót budowlanych z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,Terminy realizacji zamówienia ulegają wydłużeniu o czas, w którym wskazane powyżej okoliczności uniemożliwiają Wykonawcy wykonanie robót budowlanych lub o czas niezbędny do ich wykonania.

6. Zmiana sposobu wykonania robót budowlanych może nastąpić w przypadku:
  - a) konieczności zrealizowania umowy przy zastosowaniu innych rozwiązań (m.in. technicznych/technologicznych/materiałowych), niż wskazane w dokumentacji projektowej, w sytuacji, gdyby zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem przedmiotu umowy,
  - b) zastosowania innych rozwiązań technicznych, technologicznych lub wyrobów budowlanych, ze względu na zmiany w przepisach prawa powszechnie obowiązującego lub wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego lub Wykonawcy, której nie można było przewidzieć, jeżeli zastosowanie innych rozwiązań technicznych, technologicznych lub wyrobów budowlanych jest niezbędne do prawidłowego wykonania robót budowlanych,
  - c) zastosowania innych rozwiązań technicznych, technologicznych lub wyrobów budowlanych, jeżeli zastosowanie tych rozwiązań technicznych, technologicznych lub wyrobów budowlanych spowoduje polepszenie parametrów technicznych lub cech funkcjonalnych obiektu budowlanego
  - d) odmienne od przyjętych w dokumentacji projektowej warunki geologiczne skutkujące niemożliwością zrealizowania przedmiotu umowy przy dotychczasowych założeniach,
  - e) odmienne od przyjętych w dokumentacji projektowej lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót warunki terenowe, w szczególności istnienie niezinventaryzowanych lub błędnie zinventaryzowanych obiektów budowlanych,
  - f) zmiany, o której mowa w pkt 6 a-e nie może prowadzić do zmiany ogólnego charakteru umowy.
7. W trakcie wykonywania robót budowlanych, mogą być dokonywane zmiany technologii wykonania elementów robót lub wprowadzone roboty zamienne. Zmiany te są dopuszczalne tylko w przypadkach, gdy proponowane przez Wykonawcę rozwiązanie jest równorzędne lub lepsze od tego, jakie zostało określone w dokumentacji projektowej. Wykonawca winien przedstawić uzasadnienie, że dokonanie zmiany jest uzasadnione warunkami technicznymi, użytkowymi lub funkcjonalnymi realizowanego obiektu budowlanego. W takim wypadku wynagrodzenie Wykonawcy może ulec zmianie (zmniejszeniu lub zwiększeniu). Wprowadzenie zmiany wymaga zgody zamawiającego.
8. Zamawiający dopuszcza odstępianie przez Zamawiającego od wykonania części robót zbędnych do wykonania przedmiotu umowy zgodnie ze sztuką budowlaną i wiedzą techniczną a wykonaniem w zamian robót niezbędnych dla właściwego funkcjonowania przedmiotu zamówienia. Wykonawca przedstawi kosztorys różnicowy.
9. Zamawiający dopuszcza możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia konieczności wykonania robót zamiennych w stosunku do przewidzianych dokumentacją projektową, w sytuacji gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego tj. zgodnego z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi przepisami wykonania przedmiotu zamówienia, jeżeli rozwiązania zamienne nie odstępują w sposób istotny od zatwierdzonego projektu budowlanego
10. Zmiana podwykonawcy – na pisemny wniosek Wykonawcy, dopuszcza się zmianę podwykonawcy, wprowadzenie nowego podwykonawcy lub rezygnację z udziału podwykonawcy przy realizacji przedmiotu zamówienia. Zmiana może nastąpić wyłącznie po przedstawieniu przez Wykonawcę oświadczenia podwykonawcy o jego rezygnacji z udziału w realizacji przedmiotu zamówienia oraz o braku roszczeń podwykonawcy wobec Wykonawcy z tytułu realizacji robót.
11. W przypadku zmiany umowy skutkującej zmianą wynagrodzenia Wykonawcy, wynagrodzenie to ustalone zostanie w oparciu o sporządzony przez Wykonawcę kosztorys na podstawie kosztorysu wykonawczego według wskazanego poniżej pierwszeństwa:
  - a) kosztorys wykonawczy sporządzony na podstawie cen jednostkowych dla poszczególnych robót lub w przypadku robót, dla których określono w kosztorysie wykonawczym nakłady rzeczowe w KNR oraz ceny materiałów i sprzętu, koszt tych robót będzie określony na podstawie kosztorysu szczegółowego, sporządzonego na podstawie KNR z zastosowaniem czynników cenotwórczych (tj. kosztów bezpośrednich i pośrednich oraz zysku, robocizny, kosztów zakupu materiałów i podatku VAT).
  - b) w przypadku robót, dla których nie określono w kosztorysie wykonawczym kosztów danych robót lub nie określono nakładów rzeczowych w KNR oraz cen materiałów i sprzętu nie występujących w przywołanych cennikach, koszt tych robót będzie określony na podstawie kosztorysu szczegółowego sporządzonego na podstawie KNR z zastosowaniem czynników cenotwórczych (tj. kosztów pośrednich, cen materiałów, sprzętu, zysku i robocizny) nie wyższych niż w kosztorysie wykonawczym lub w przypadku ich braku – wg średnich czynników cenotwórczych dla **województwa łódzkiego** w dostępnych publikacjach Sekocenbudu, Orgbudu, Wacetobudu aktualnych na dzień sporządzania kosztorysu. Wybór publikacji przez Wykonawcę wymaga zgody Zamawiającego.
12. W przypadku niewykonania przez Wykonawcę części robót (uzgodnione ograniczenie zakresu robót) jego wynagrodzenie odpowiednio ulega zmniejszeniu (wysokość wynagrodzenia zostanie ustalona w kosztorysie powykonawczym).

13. Zamawiający przewiduje możliwość zmiany umowy bez przeprowadzania nowego postępowania o udzielenie zamówienia, których łączna wartość jest mniejsza niż progi unijne oraz jest niższa 15% w przypadku zamówień na roboty budowlane, a zmiany te nie powodują zmiany ogólnego charakteru umowy.
14. **W związku z regulacjami art. 433 pkt 4 ustawy Pzp – Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany zakresu rzeczowego Umowy w wyniku rezygnacji przez Zamawiającego z realizacji części przedmiotu umowy wraz ze zmniejszeniem wynagrodzenia należnego Wykonawcy - z zastrzeżeniem, iż rezygnacja nie może dotyczyć więcej, niż 30 % wartości wynagrodzenia umownego.**
15. W przypadku umów zawieranych na okres dłuższym niż 12 miesięcy, o których mowa w art. 436 ust. 4 ustawy Pzp – zmiana wysokości wynagrodzenia w następstwie:
- zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej za pracę, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
  - zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne,
  - zmiany przepisów ustawy o podatku od towarów i usług (VAT),
  - zmiana zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych,

jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę.

Zmiany mogą zostać dokonane ze skutkiem nie wcześniej niż na dzień wejścia w życie przepisów, z których wynikają w/w zmiany. Wykonawca wraz z wnioskiem o zmianę wynagrodzenia przedstawia sposób i podstawę wyliczenia odpowiedniej zmiany wynagrodzenia.

16. Dla umów na roboty budowlane, zawarte na okres dłuższy niż 12 miesięcy, Zamawiający przewiduje możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy, w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, (zgodnie z art. 439 ustawy Pzp) na następujących zasadach:
- Określenie poziomu zmiany ceny materiałów lub kosztów, od którego może nastąpić zmiana wynagrodzenia:
Wzrost lub obniżenie cen produkcji budowlano-montażowej ustala się na poziomie +/- 10%, liczony jako suma wskaźnika wyrażonego w % za okres od kwartału w roku kalendarzowym, w którym została zawarta umowa, do kwartału w roku kalendarzowym, w którym Wykonawca zgłosił gotowość do odbioru częściowego lub końcowego.
  - Początkowy termin ustalenia zmiany wynagrodzenia:
Wynagrodzenie może podlegać podwyższeniu lub obniżeniu nie wcześniej niż po upływie pełnych 12 miesięcy kalendarzowych od dnia zawarcia umowy, co oznacza że waloryzacji mogą podlegać wyłącznie roboty przewidziane w harmonogramie rzeczowo-finansowym do realizacji od 13-go miesiąca obowiązywania Umowy. Wynagrodzenie wypłacone za roboty budowlane wykonane w pierwszych 12-tu pełnych miesiącach nie podlega waloryzacji. Waloryzacji nie będzie podlegać również wynagrodzenie Wykonawcy za roboty nie objęte umową podstawową, w szczególności za roboty dodatkowe.
  - Sposób ustalenia zmiany wynagrodzenia zostaje określony poprzez odesłanie do **Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie zmian cen produkcji budowlano-montażowej** (określającego poziom procentowy wzrostu/obniżenia cen w stosunku do poprzedniego kwartału danego roku kalendarzowego). Podstawą wystąpienia o waloryzację będzie zmiana wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej, o którym mowa powyżej, o co najmniej 10% (wzrost lub obniżenie) w stosunku do cen z dnia złożenia oferty w okresie podlegającym waloryzacji (tj. okres od 13 miesiąca do dnia zgłoszenia robót do odbioru częściowego lub końcowego – liczony wg terminów wynikających z zatwierdzonego harmonogramu rzeczowo-finansowego zadania). Waloryzacji podlegać będzie wyłącznie wynagrodzenie Wykonawcy za roboty wykonane w terminie umownym, ustalonym w harmonogramie rzeczowo-finansowym - po upływie umownego terminu z winy Wykonawcy wynagrodzenie nie będzie podlegało waloryzacji;

Obliczenie wysokości kwot do zapłaty Wykonawcy nastąpi wg wzoru:

$$Kz = Kp + (Kp \times W/100)$$

gdzie:

Kz - kwota wynagrodzenia po waloryzacji

Kp - kwota do zwaloryzowania, wynikająca z harmonogramu rzeczowo-finansowego

W - wskaźnik cen produkcji budowlano-montażowej **ustalony w %, stanowiący sumę wartości wskaźnika za poszczególne kwartały objęte waloryzacją** – wg danych z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie zmian cen produkcji budowlano-montażowej za dany kwartał;

d) Maksymalną nominalną wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień umownych w zakresie waloryzacji wynagrodzenia, o których mowa w art. 439 ustawy Pzp – ustala się do wartości 5% całkowitego wynagrodzenia ofertowego brutto.

Zmiana wynagrodzenia zgodnie z powyższymi zasadami wyczerpuje roszczenia Wykonawcy związane ze zmianą ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją Przedmiotu Umowy

e) Sposób określenia wpływu zmiany ceny materiałów lub kosztów na koszt wykonania zamówienia

Zmiana może nastąpić wyłącznie na podstawie wniosku złożonego przez stronę Umowy i załączonych dokumentów do tego wniosku, potwierdzających wzrost lub obniżenie ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia.

Zwiększenie wynagrodzenia Wykonawcy nastąpi w formie aneksu do umowy. Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia wraz z żądaniem zmiany wynagrodzenia, szczegółowego sposobu wyliczenia zmiany wynagrodzenia, a Zamawiający ma prawo jego weryfikacji.

Obniżenie wynagrodzenia Wykonawcy nastąpi w formie jednostronnego oświadczenia Zamawiającego, stanowiącego podstawę do zawarcia Aneksu do umowy.

Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione w związku z zastosowaniem powyższych zasad, zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę na okres dłuższy niż 12 miesięcy (liczony wraz z wszystkimi aneksami do umowy o podwykonawstwo). Do zmiany wynagrodzenia podwykonawcy stosuje się odpowiednio postanowienia obowiązujące Wykonawcę.

f) Okresy (częstotliwość) w których może nastąpić zmiana wynagrodzenia Wykonawcy

Zmiana wynagrodzenia może nastąpić co kwartał, począwszy najwcześniej od 13-go miesiąca obowiązywania niniejszej umowy – na etapie odbioru częściowego lub końcowego.

17. Osoby uprawnione do kierowania robotami budowlanymi mogą zastąpić nowe osoby, o ile nowe osoby spełniają warunki udziału w postępowaniu oraz nie pociągają to za sobą innych istotnych zmian umowy.
18. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany inspektora nadzoru inwestorskiego.
19. Zamawiający przewiduje możliwość zmiany umowy w innych przypadkach, jeżeli zmiana umowy byłaby dopuszczalna na podstawie obowiązujących przepisów prawa.
20. W razie zaistnienia okoliczności wymienionych w pkt 1-19 Zamawiający i Wykonawca mogą w drodze stosownego aneksu zmienić postanowienia zawartej umowy.
21. Strona występująca o zmianę umowy zobowiązana jest do udokumentowania zaistnienia którejkolwiek z w/w przesłanek. Wniosek o zmianę postanowień zawartej umowy musi być wyrażony na piśmie.

§ 17

Wymagania wynikające z art. 29 ust. 3a Ustawy Pzp

1. Na podstawie art. 95 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp Zamawiający określa w umowie na roboty budowlane lub usługi wymagania związane z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane poniżej czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na świadczeniu pracy w rozumieniu art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy. **Określone poniżej wymagania dotyczą zarówno Wykonawcy jak i Podwykonawcy.**

2. **Rodzaj czynności w trakcie realizacji zamówienia, których dotyczą wymagania zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę:**

- prace rozbiórkowe,
- roboty ziemne,
- roboty montażowe,
- roboty budowlane,

Zatrudnienie osób wykonujących powyżej wskazane czynności dotyczy całego okresu realizacji zamówienia.

3. Wymóg zatrudnienia osób na podstawie umowy o pracę nie dotyczy:

- kierowników budowy i kierowników osób,
- inspektorów nadzoru inwestorskiego i archeologicznego,
- pracowników obsługi geodezyjnej,
- usług i robót świadczonych na rzecz Wykonawcy lub podwykonawcy przez osoby fizyczne, prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą, o ile sposób i charakter wykonywanych czynności nie mieści się w dyspozycji art. 22 ust. 1 ustawy Kodeks pracy .

4. Wykonawca w ciągu 7 dni roboczych od dnia zawarcia umowy przekaże Zamawiającemu wykaz osób, które będą wykonywać czynności, o których mowa w pkt 2 niniejszego paragrafu wraz z oświadczeniem, że osoby te są lub będą zatrudnione na podstawie umowy o pracę. Wykonawca obowiązany jest do aktualizowania tego wykazu i przekazania Zamawiającemu każdorazowo zaktualizowanego wykazu. Zmiana osób wymienionych w wykazie nie wymaga aneksu do umowy.
5. **W celu weryfikacji zatrudnienia**, przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez Zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, umowa przewiduje możliwość żądania przez Zamawiającego w szczególności:
  - a) oświadczenia zatrudnionego pracownika,
  - b) oświadczenia Wykonawcy lub Podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę,
  - c) poświadczony za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika,
  - d) innych dokumentów-zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
6. **W ramach uprawnienia Zamawiającego w zakresie kontroli** spełniania przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w art. 95 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp, Zamawiający może żądać od Wykonawcy, w terminie wskazanym w wezwaniu:
  - a) wyjaśnień w przypadku wątpliwości dotyczących oświadczeń i dokumentów, o których mowa w pkt 4 i 5 niniejszego paragrafu,
  - b) innych dokumentów zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
7. Z tytułu niespełnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wskazane w pkt 2 niniejszego paragrafu, Zamawiający przewiduje sankcję w postaci kary umownej.
8. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wskazane w pkt 2 niniejszego paragrafu.
9. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub Podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.
10. Wielokrotne naruszanie przez Wykonawcę jego obowiązków, o których mowa w niniejszym paragrafie, może stanowić podstawę do odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.

§ 20

Postanowienia końcowe

1. W przypadku powstania sporu związanego z wykonaniem niniejszej umowy, strony zobowiązują się do podjęcia kroków zmierzających do polubownego załatwienia sprawy, a w przypadku nie osiągnięcia porozumienia sprawę poddają pod rozstrzygnięcie sądu właściwego dla siedziby Zamawiającego.
2. Zgodnie z zasadami Programu – Rządowy Fundusz Polski Ład - w przypadku powstania sporu związanego z wykonaniem niniejszej umowy, strony zobowiązują się do podjęcia kroków zmierzających do poddania ewentualnych sporów w relacjach z Wykonawcą o rozszczenia cywilnoprawne w sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, mediacjom lub innemu polubownemu rozwiązaniu sporu przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, wybranym mediatorem lub osobą prowadzącą inne polubowne rozwiązanie sporu.
3. Wszelkie spory, mogące wynikać z tytułu niniejszej umowy, będą rozstrzygane przez sąd właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową stosuje się przepisy ustaw: ustawy z dnia 29.01.2004r. Prawo zamówień publicznych, ustawy z dnia 07.07.1994r. Prawo budowlane oraz Kodeksu cywilnego, o ile przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych nie stanowią inaczej.

§ 21

Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, w tym dwa egzemplarze dla Zamawiającego a jeden dla Wykonawcy.

WYKONAWCA:

ZAMAWIAJĄCY

